

HSOÚ
-
SO ORP ORLOVÁ

Obsah

Úvod.....	1
1. Analytická část	2
1.1. Základní charakteristika území SO ORP ORLOVÁ	2
1.1.1. Vymezení území SO ORP ORLOVÁ	3
1.2. Vývoj indikátorů stanovených pro HSOÚ v SRR 21+	4
1.2.1. Index stáří.....	4
1.2.2. Nezaměstnanost	6
1.2.3. Intenzita podnikatelské aktivity	7
1.2.4. Intenzita bytové výstavby	9
1.2.5. Přírůstek/úbytek obyvatelstva.....	10
1.2.6. SWOT Analýza	13
2. Návrhová část	14
2.1. Metodika zpracování.....	14
2.2. Tematické oblasti s popisem problémů a návrhů opatření	15
2.2.1. Podnikání a zaměstnanost	15
2.2.2. Dopravní dostupnost	16
2.2.3. Komunitní život	17
2.2.4. Občanská vybavenost a bydlení.....	17
2.2.5. Vzdělávání.....	18
2.2.6. Cestovní ruch	19
2.2.7. Životní prostředí.....	19
2.3. Seznam projektových záměrů SO ORP ORLOVÁ.....	20
2.3.1. Seznam projektových záměrů.....	20
Závěr.....	22
3. Seznam použitých zdrojů	23
4. Seznam tabulek.....	24
5. Seznam grafů.....	24
6. Seznam map	24
7. Seznam zkratk.....	25

Úvod

Předmětem této případové studie je hospodářsky a sociálně vyloučené území (dále jen „HSOÚ“) správního obvodu obce s rozšířenou působností Orlová (dále jen „SO ORP Orlová“). Tato studie vychází z potřeb Moravskoslezského kraje (dále jen „MSK“) v návaznosti na vládou schválenou Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ (dále jen „SRR 21+“), která definuje HSOÚ jako SO ORP, které dosahují nejhorších výsledků v intenzitě bytové výstavby, hrubé míry celkového přírůstku, indexu stáří, podílu nezaměstnaných osob, intenzity podnikatelské aktivity (indikátory). V daných ohrožených oblastech žije více jak 25 % obyvatel České republiky (dále jen „ČR“). Touto oblastí je i SO ORP Orlová a jako takové figuruje v přehledu státem podporovaných regionů¹.

Případová studie je strategicky rozdělena do několika hlavních částí, kapitol. Analytická část se věnuje popisu a vymezení zkoumaného území s grafickou identifikací a vývoji indikátorů s tabulkovými přehledy. Návrhová část pak předkládá data o jednání v území a popisem současné situace s návrhem budoucích opatření pro změnu a/nebo rozvoj. Třetí část je určena projektovým záměrům.

Cílem případové studie je tak identifikovat hlavní problémy v území HSOÚ SO ORP Orlová, doporučit vhodné směry pro jejich rozvoj a napomoci intenzivnějšímu zacílení a využití nástrojů, jak na regionální, tak národní a evropské úrovni.

---

¹ Usnesení vlády č. 932 z 11.12.2024, s.1, [online] [Státem podporované regiony](#)

1. Analytická část

První kapitola se věnuje analytické části HSOÚ SO ORP Orlová, předkládá stručnou charakteristiku zkoumaného území se zaměřením na přírodní poměry a historický vývoj v první části a vymezení území z pohledu správních celků s tabulkovým zpracováním obcí a počtu obyvatel v části druhé.

1.1. Základní charakteristika území SO ORP ORLOVÁ

ORP Orlová leží v Moravskoslezském kraji a nachází se v těsné blízkosti metropole Ostravy severovýchodním směrem. Má dobré dopravní napojení díky silnici I. třídy č. 59 na nadřazenou silniční síť, a to jak ve směru na Ostravu a Brno, tak ve směru na Polsko. Území se rozkládá mezi velkými městy: Ostravou, Havířovem, Karvinou a Bohumínem. Obyvatelstvo ORP má tak k dispozici pracovní příležitosti a služby v dosažitelné vzdálenosti.

Krajina je zvlněná, místy poznamenaná výškovou a tvarovou nestálostí z důvodu poddolování. Pro území je charakteristické občasné narušení krajiny vlivem hustého osídlení, těžkého průmyslu a dřívější těžby. Krajina je místy změněna haldami a poklesy. Dopady těžby v poddolovaných územích ovlivňují realizaci staveb.

Historicky se jedná o oblast spojenou s průmyslem – hutnictvím a strojírenstvím. Postupná restrukturalizace probíhající od 90. let 20. století vedla k útlumu těžkého průmyslu a růstu sektoru služeb, logistiky a drobného podnikání. Území však stále prožívá ekonomickou transformaci a čelí výzvěm v oblasti restrukturalizace ekonomiky, zaměstnanosti a adaptace hospodářství a lidských zdrojů na trendy moderního světa.

Území se vyznačuje dostatečnou občanskou vybaveností, dobrou dostupností škol, zdravotních a sociálních služeb. Zajištění infrastruktury pro kulturní, volnočasové a sportovní vyžití je poměrně dobré.

1.1.1. Vymezení území SO ORP ORLOVÁ

Správní obvod ORP Orlová tvoří 3 obce: obec Doubrava, město Orlová a město Petřvald.

Mapa 1 Území SO ORP Orlová

Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka 1 Obyvatelstvo SO ORP ORLOVÁ 2024

Název obce SO ORP ORLOVÁ	Počet obyvatel
Doubrava	1 146
Orlová	27 540
Petřvald	7 409
CELKEM	36 095

Zdroj: Český statistický úřad

Na území SO ORP Orlová žije přibližně 36 tisíc obyvatel. Většina obyvatel žije ve městech (Orlová a Petřvald), jedinou obcí venkovského charakteru je obec Doubrava. V Orlové převládá charakter výstavby sídlištního typu, v Petřvaldu a Doubravě pak převládá bydlení v rodinných domech.

1.2. Vývoj indikátorů stanovených pro HSOÚ v SRR 21+

Tato kapitola je zaměřena na hodnocení 5 indikátorů: index stáří, podíl nezaměstnaných osob, intenzita podnikatelské aktivity, intenzita bytové výstavby, hrubá míra celkového přírůstku.

Tyto indikátory vycházejí ze Strategie regionálního rozvoje ČR.

1.2.1. Index stáří

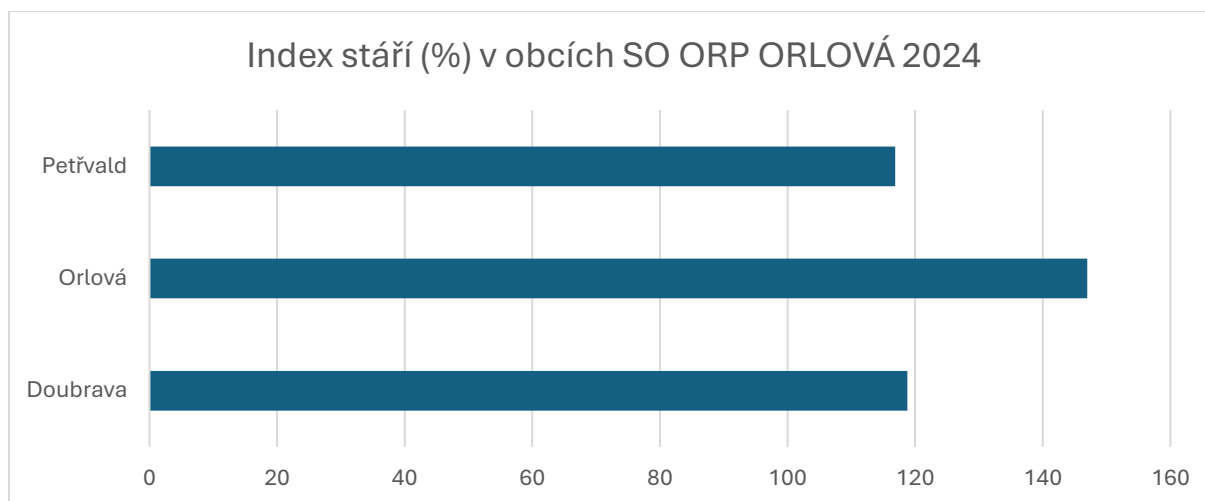
Index stáří vyjadřuje poměr mezi počtem osob ve věku 65 a více let a počtem dětí ve věku 0–14 let. Hodnota nad 100 znamená, že seniorů je více než dětí, což je případ všech obcí ORP Orlová. Nejmladší populaci má město Petřvald, nejstarší pak město Orlová.

Tabulka 2 Index stáří (%) v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024

Obec	Index stáří (%) 2024
Doubrava	118,8
Orlová	147
Petřvald	116,9

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 1 Index stáří (%) v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024

Zdroj: Český statistický úřad

Index stáří v SO ORP Orlová vykazuje v období 2014–2024 rostoucí hodnoty, které odrážejí postupné stárnutí populace. Zatímco v roce 2014 činil index stáří 108,5, v roce 2024 dosahuje již hodnoty 139,1.

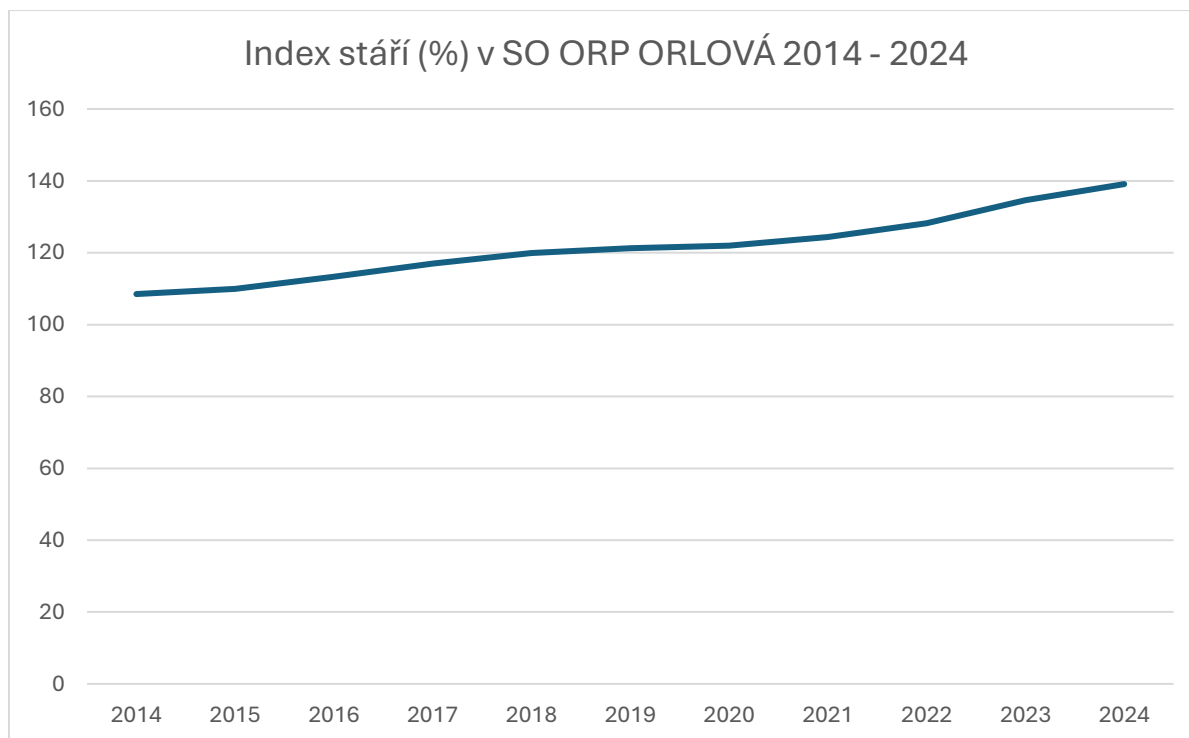
Vývoj indexu stáří v ORP Orlová podtrhuje nutnost systematické podpory péče o seniory, mezigenerační spolupráce a opatření zaměřených na udržení mladších věkových skupin v regionu. Nicméně trend stárnutí populace se týká nejen ORP Orlová, ale také celého kraje a potažmo celé České republiky. Stárnutí populace v ORP Orlová znamená nutnost plánovat rozvoj pečovatelských služeb, podporu mezigeneračních aktivit a hledat cesty, jak zatraktivnit území pro mladší generace. Průměrný věk obyvatelstva vzrostl z 42,8 let (2014) na 45 let (2024).

Tabulka 3 Index stáří (%) v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024

Index stáří (%) v SO ORP ORLOVÁ										
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
108,5	109,9	113,3	117	119,9	121,3	122	124,4	128,2	134,6	139,1

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 2 Index stáří (%) v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024

Zdroj: Český statistický úřad

1.2.2. Nezaměstnanost

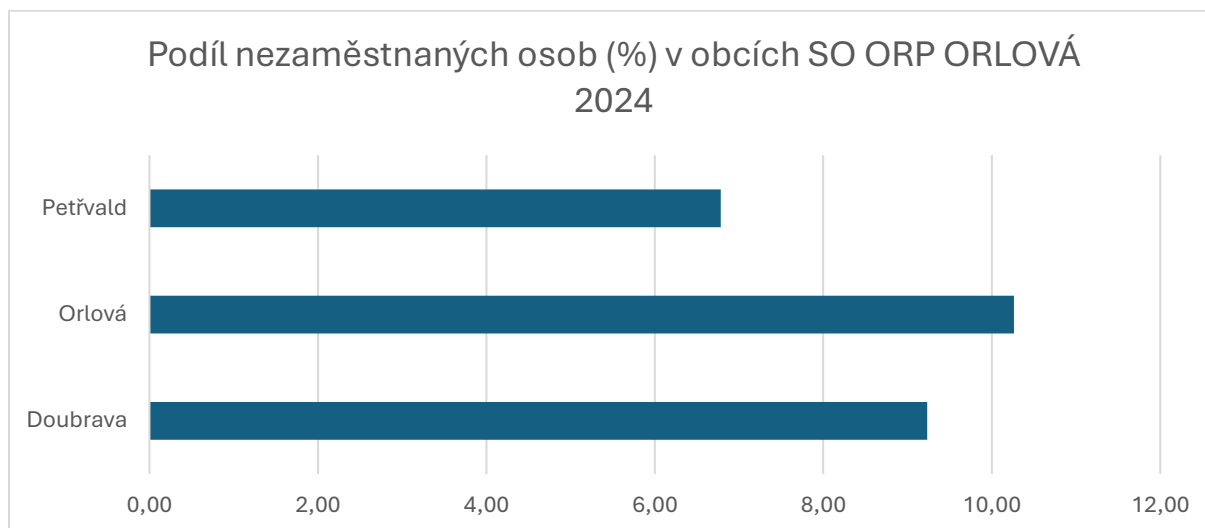
Indikátor Podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl nezaměstnaných k ekonomicky aktivním obyvatelům. Nezaměstnanost v ORP Orlová je nadprůměrná vůči hodnotám v Moravskoslezském kraji (4,1 %) a také výrazně vyšší, než je celorepublikový průměr (2,1 %). Jedná se o důsledek strukturální zátěže. Významnou skupinu nezaměstnaných totiž tvoří tzv. dlouhodobě nezaměstnaní (více než 1 rok).

Tabulka 4 Podíl nezaměstnaných osob (%) v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024

Obec	Podíl nezaměstnaných osob (%) 2024
Doubrava	9,23
Orlová	10,26
Petřvald	6,78

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 3 Podíl nezaměstnaných osob (%) v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024

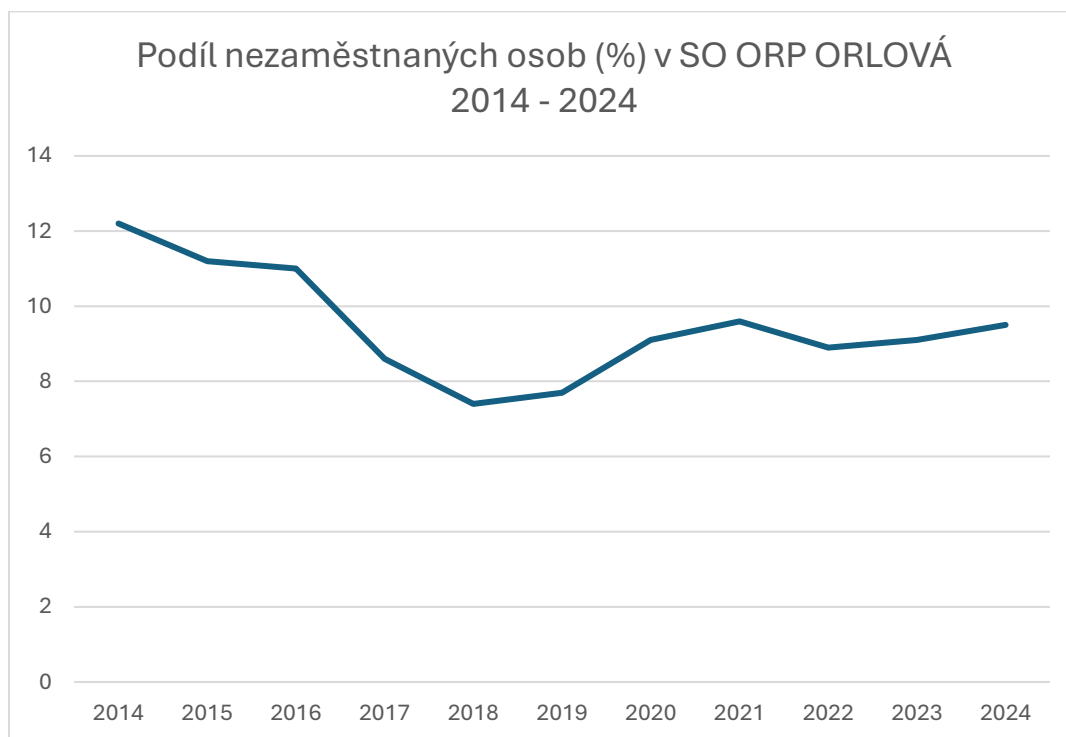
Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka 5 Podíl nezaměstnaných osob (%) v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024

Podíl nezaměstnaných osob (%) ve SO ORP ORLOVÁ										
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
12,2	11,2	11	8,6	7,4	7,7	9,1	9,6	8,9	9,1	9,5

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 4 Podíl nezaměstnaných osob (%) v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024

Zdroj: Český statistický úřad

V dlouhodobém sledování nezaměstnanost spíše klesá, nicméně je stále výrazně nad republikovým i krajským průměrem. Problémem je především strukturální nezaměstnanost – část obyvatel má nízkou kvalifikaci, která neodpovídá požadavkům současného trhu práce. Situace ukazuje na trvalou potřebu rekvalifikací, podpory malého a středního podnikání a lepší provázanosti škol a zaměstnavatelů.

1.2.3. Intenzita podnikatelské aktivity

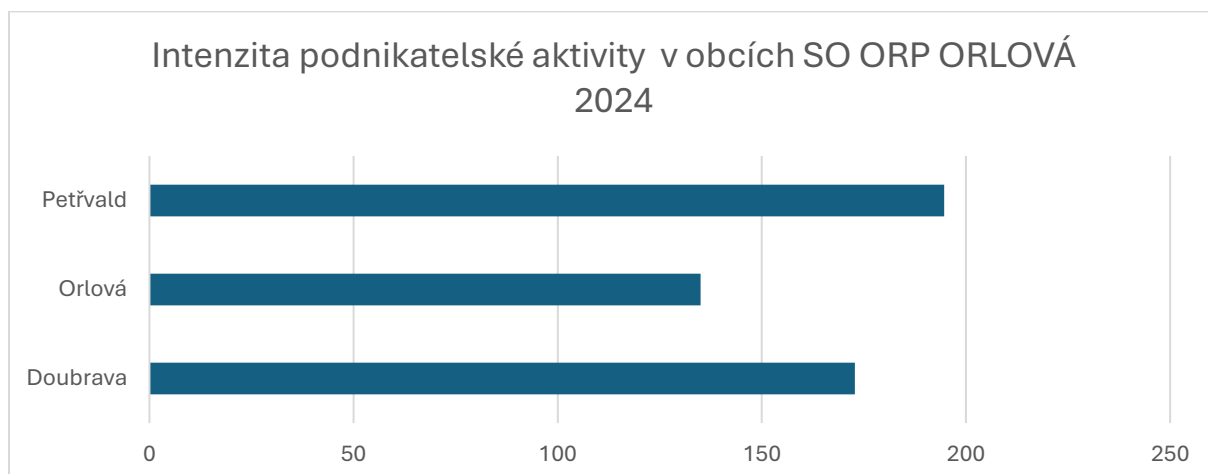
Tento indikátor popisuje počet ekonomických subjektů vztažených na 1000 obyvatel.

Tabulka 6 Intenzita podnikatelské aktivity v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024

Obec	Intenzita podnikatelské aktivity 2024
Doubrava	172,78
Orlová	134,97
Petřvald	194,63

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 4 Intenzita podnikatelské aktivity v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024

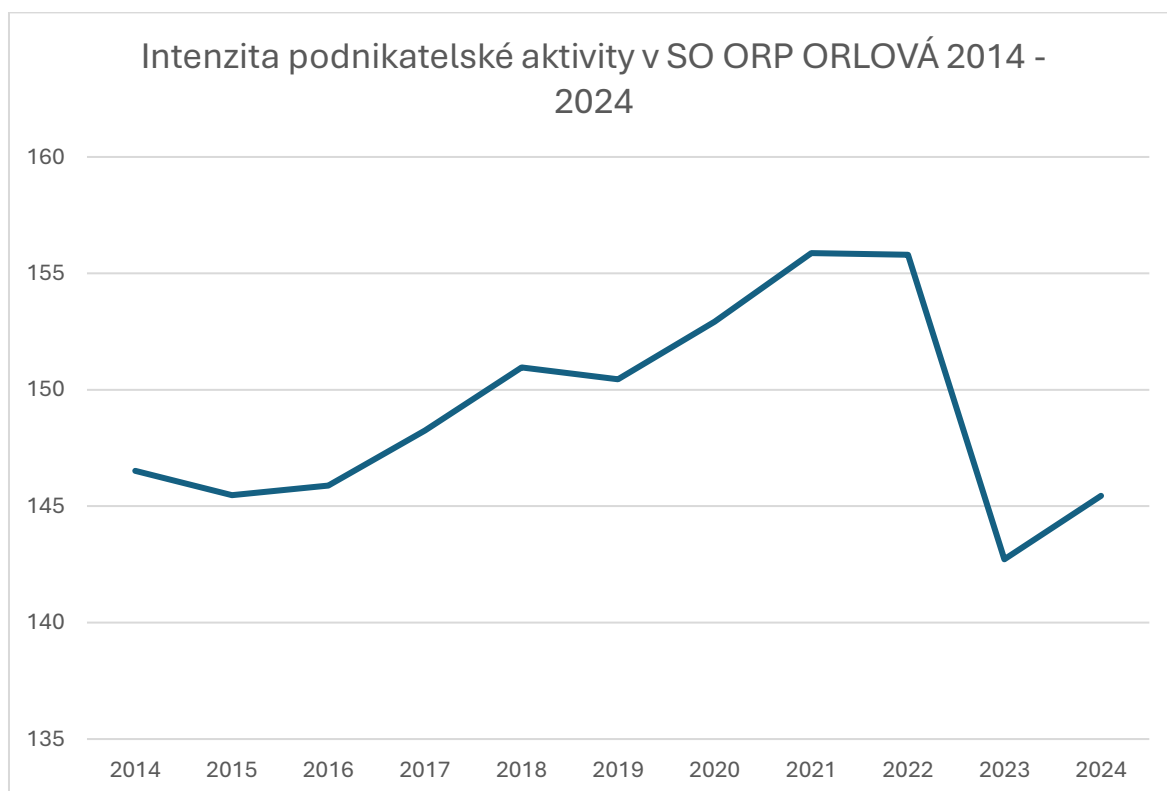

Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka 7 Intenzita podnikatelské aktivity v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024

Intenzita podnikatelské aktivity ve SO ORP ORLOVÁ										
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
146,52	145,47	145,89	148,25	150,96	150,45	152,93	155,87	155,8	142,72	145,45

Graf 5 Intenzita podnikatelské aktivity v SO ORP ORLOVÁ

Zdroj: Český statistický úřad

Podnikatelská aktivita v dlouhodobém sledování trvale rostla. Stagnační trend nastal v období pandemie COVID-19, v následujících letech se pak projevil propad v počtu podnikatelských subjektů. Tento trend pozorujeme ale i v jiných ORP. Propad je pravděpodobně způsobený novou legislativní povinností zavést datovou schránku. Mnozí drobní podnikatelé svou činnost z tohoto důvodu ukončili, zejména ti, pro něž zdroje příjmů z drobného podnikání nebyly hlavním zdrojem obživy. Intenzita podnikatelské aktivity je výrazně pod průměrem MSK (208,59).

1.2.4. Intenzita bytové výstavby

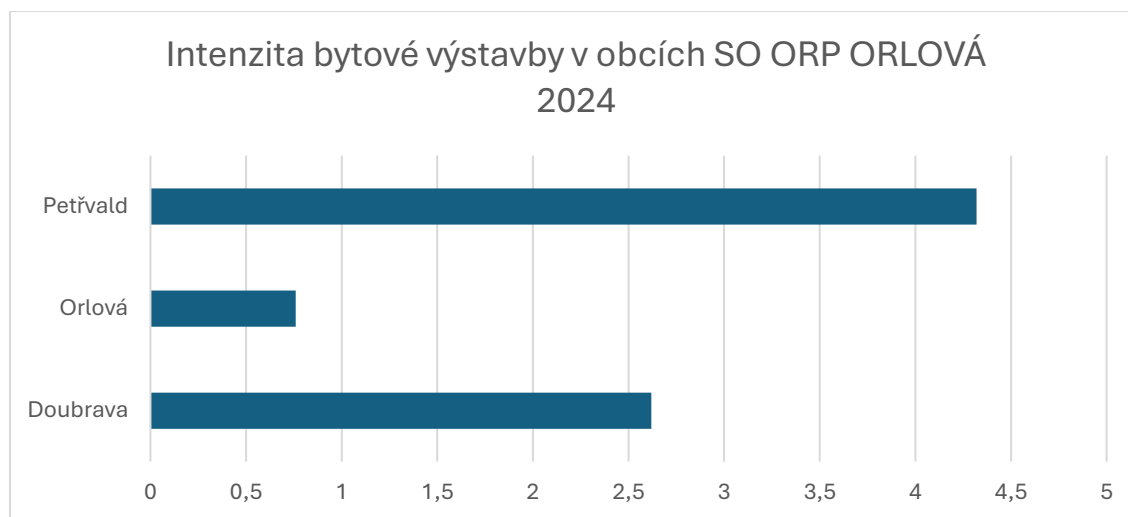
Tento indikátor vyjadřuje počet dokončených bytů na 1000 obyvatel za rok.

Tabulka 8 Intenzita bytové výstavby v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024

Obec	Intenzita bytové výstavby 2024
Doubrava	2,62
Orlová	0,76
Petřvald	4,32

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 6 Intenzita bytové výstavby v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024

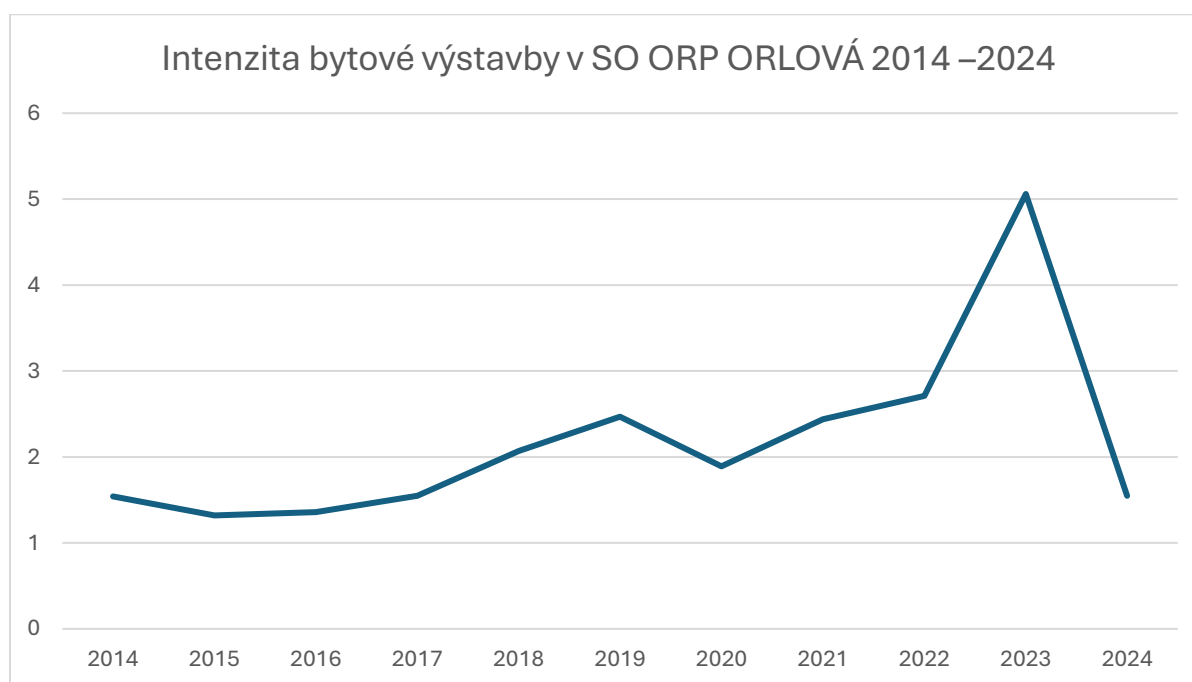
Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka 9 Intenzita bytové výstavby v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024

Intenzita bytové výstavby ve SO ORP ORLOVÁ										
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1,54	1,32	1,36	1,55	2,07	2,47	1,89	2,44	2,71	5,06	1,55

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 7 Intenzita bytové výstavby v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024

Zdroj: Český statistický úřad

Intenzita bytové výstavby v ORP Orlová je velmi nízká. Obec Doubrava považuje oblast bydlení za nejdůležitější prioritu, je zde potenciál pro rozvoj dostupného nájemního bydlení, o lokalitu je zájem. Město Petřvald je již na hranici svých rozvojových možností, co se týká rozvoje bytového fondu, zejména s ohledem na kapacitu technické infrastruktury obce. V minulých letech došlo k nárůstu počtu obyvatel a výstavbě rodinných domů. Město Orlová řeší spíše náročnost investic do údržby a zkvalitňování stávajícího bytového fondu. Tématem jsou také výkupy bytů v problémových lokalitách.

1.2.5. Přírůstek/úbytek obyvatelstva

Pro sledování vývoje počtu obyvatelstva se používá indikátor s názvem hrubá míra celkového přírůstku. Jde o klíčový demografický ukazatel, který měří celkový populační růst (nebo pokles) na 1000 obyvatel středního stavu v daném období, a to jako součet přirozeného

přírůstku (rozdíl mezi narozenými a zemřelými) a migračního salda (rozdíl mezi přistěhovanými a vystěhovanými).

V ORP Orlová dochází k celkovému úbytku obyvatelstva, což koresponduje s trendem stárnutí obyvatelstva. Negativní hodnoty jsou způsobeny jak přirozeným úbytkem obyvatel, tak migračním saldem. Situace ukazuje na trvalou potřebu řešit dostupnost bydlení, dostupnost služeb a zatraktivnění území zejména pro mladé rodiny a ekonomicky aktivní obyvatele.

K úbytku obyvatelstva dochází dlouhodobě, řešením je kombinace podpory bydlení pro mladé rodiny, tvorba atraktivních pracovních příležitostí a rozvoj komunitního života, který posiluje vazbu obyvatel k regionu.

Tabulka 10 Přírůstek/úbytek obyvatelstva v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024

Obec	Hrubá míra celkového přírůstku obyv. r. 2024
Doubrava	-15,70
Orlová	-9,22
Petrůvald	0,27

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 8 Přírůstek/úbytek obyvatelstva v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024

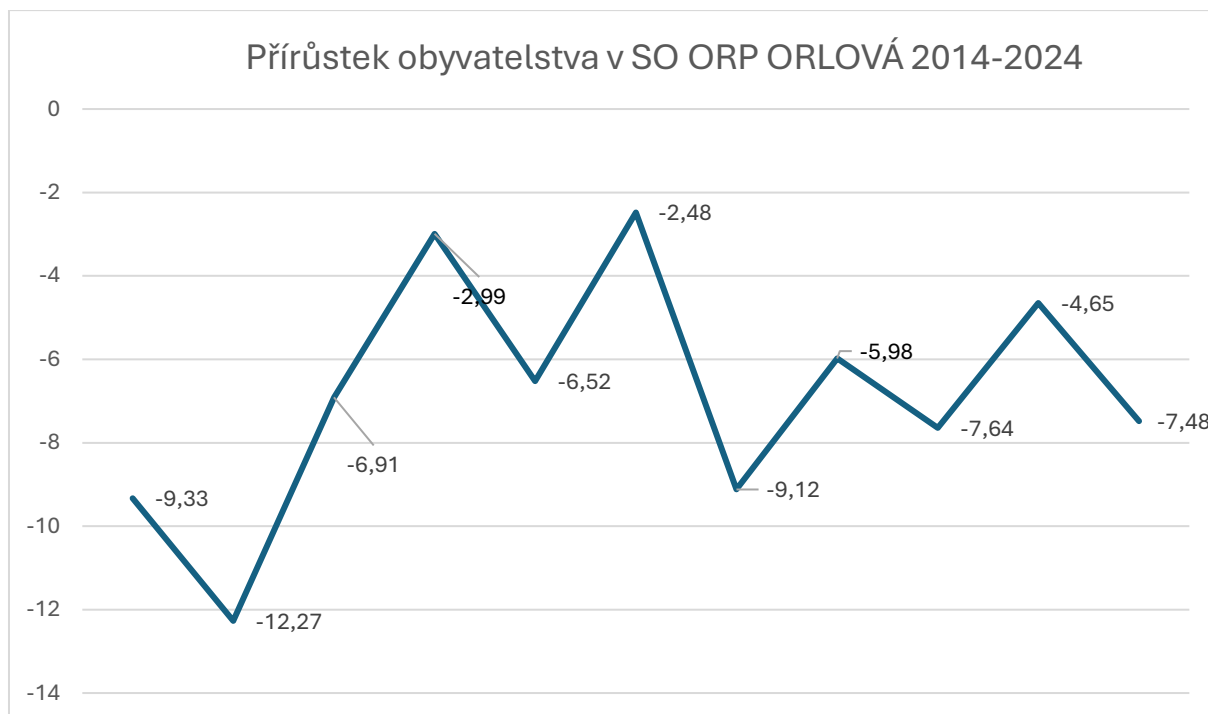
Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka 11 Přírůstek/úbytek obyvatelstva v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024

Přírůstek/úbytek obyvatelstva ve SO ORP ORLOVÁ										
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
-9,33	-12,27	-6,91	-2,99	-6,52	-2,48	-9,12	-5,98	-7,64	-4,65	-7,48

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 9 Přírůstek/úbytek obyvatelstva v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024

Zdroj: Český statistický úřad

1.2.6. SWOT Analýza

Tabulka 12 SWOT analýza SO ORP ORLOVÁ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Dobrá dopravní dostupnost - Strategická poloha blízko Polska - Rozvinutá občanská vybavenost - Funkční síť sociálních služeb - Existence kulturního, sportovního a volnočasového zázemí - Česko-polská spolupráce - Značná poptávka po bydlení vesnického typu v obci Doubrava: individuální bydlení a nájemní bydlení v bytových domech 	<ul style="list-style-type: none"> - Stárnutí obyvatelstva - Odliv mladých lidí - Dlouhodobě vyšší nezaměstnanost vůči průměru ČR - Nízká podnikatelská aktivita - Nedostatek dostupného bydlení - Environmentální zátěže z předchozí těžby (znečištění půdy, voda, rekultivace, proluky) - Sociálně vyloučené lokality – výskyt sociopatologických jevů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj přeshraniční spolupráce s Polskem - Možnost využití finančních prostředků z fondů EU - Podpora malého a středního podnikání a podnikavosti - Využití strategické dopravní polohy (cargo, logistika) - Spolupráce škol a firem - Podpora dostupného nájemního bydlení - Aktivace komunitních projektů, spolkového života, participace obyvatel – posílení sociální soudržnosti, prevence sociálního vyloučení. - Podpora a další rozvoj terénních sociálních služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - Pokračující odliv obyvatel, zejména mladých lidí - Závislost na velkých zaměstnavatelích, nízká diverzifikace ekonomiky - Globální krize - Nedostatek financí na rozvojové projekty - Administrativní bariéry vzniku rozvojových projektů - Znečištění z dopravy - Zvyšování socioekonomických rozdílů mezi obyvateli, vznik sociálního napětí

2. Návrhová část

Návrhová část studie se věnuje popisu způsobu zpracování a způsobu projednání v území. Dále obsahuje tematické oblasti, problémové okruhy a návrhy opatření.

2.1. Metodika zpracování

Metodika zpracování této případové studie byla založena na propojení kvantitativních dat a kvalitativních vstupů (zejména strukturovaných rozhovorů). Studie byla tvořena participativním způsobem, který umožnil reflektovat jak statistické údaje, tak zkušenosti a priority místních aktérů. Zvolený postup měl za cíl vytvořit ucelený obraz o socioekonomické situaci v ORP Orlová a současně nabídnout realistická a proveditelná opatření, která vychází ze skutečných potřeb obcí a jejich obyvatel.

Zpracování proběhlo v několika etapách. V první etapě byla zpracovaná analytická data jakožto výchozí podklad pro přípravu návrhové části. Dále proběhla analýza dostupných strategických dokumentů obcí ORP a města Orlové. Byly využity tyto dokumenty:

1. Strategický plán rozvoje obce Doubrava pro období 2025–2035
2. Strategický plán rozvoje města Orlová pro období 2017–2033
3. Strategický plán rozvoje města Petřvald pro období 2017–2030

Dalším krokem bylo projednávání se zástupci jednotlivých obcí ve správním obvodu ORP. Na jednáních byly definovány aktuální problémy a prioritní oblasti v území jednotlivých obcí. Diskuze vycházela z předem připravených tematických oblastí, vytvořených na základě výsledků analytické části a analýz strategických dokumentů jednotlivých obcí v území. Byly vyspecifikovány prioritní oblasti pro řešení. Na základě projednávání proběhla příprava návrhů opatření v jednotlivých tematických oblastech, které zároveň stanoví příležitost k rozvoji obcí SO ORP Orlová. Zástupci obcí připravili seznamy investičních záměrů, které jsou přílohou návrhové části.

Projednání studie se zástupci samospráv se ukázalo jako klíčové, protože do procesu vneslo pohled z praxe, který čistě analytické metody nemohou plně poskytnout. Tento participativní rozměr přispívá k větší legitimitě studie, neboť aktéři mohli do její podoby aktivně zasáhnout. Z projednání vzešla řada podnětů, které jsou zapracovány do návrhové části.

2.2. Tematické oblasti s popisem problémů a návrhů opatření

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (dále jen „SRR21+) člení jednotlivé problémové okruhy a návrhy opatření pro konkrétní územní oblasti. ORP Orlová je zařazeno mezi tzv. Hospodářsky a sociálně ohrožená území.

Mezi hlavní problémy HSOÚ patří:

- Nedostatek pracovních příležitostí, zejména pro kvalifikované pracovníky
- Slabý hospodářský výkon - převažuje jednoduchá výroba s nízkou přidanou hodnotou.
- Odchod místních firem do jiných regionů kvůli nedostatku pracovní síly a možností růstu.
- Zhoršující se sociální struktura - stárnutí populace, odchod vzdělaných mladých lidí.
- Sociální vyloučení, které se šíří i do venkovských obcí.
- Nízká dostupnost veřejných a komerčních služeb (lékaři, školství, maloobchod, doprava).
- Slabá dopravní dostupnost, omezená veřejná doprava.
- Rizika spojená se změnou klimatu (sucho, povodně, extrémní počasí).
- Nedokončené pozemkové úpravy komplikující rozvoj.

Z výše uvedených problémových okruhů se ORP Orlová týká většina vyjma dopravní dostupnosti, kterou lze považovat za dobrou, a relativně dobré dostupnosti občanské vybavenosti, ve srovnání s HSOÚ ve venkovských periferních oblastech.

2.2.1. Podnikání a zaměstnanost

Odpovídá Specifickému cíli 5.1 (SRR 21+): Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst

- Typové opatření 40: Rozvíjet drobné podnikání a malé a střední podniky
- Typové opatření 41: Posilovat lokální zaměstnání v rámci veřejných investic
- Typové opatření 42: Usilovat o příchod vnějších investic

Všechny obce ORP Orlová mají podporu rozvoje podnikání jako jednu ze svých priorit. Území je charakteristické nižším množstvím pracovních příležitostí a celkově nižší vzdělaností

obyvatelstva. Především ve městě Orlové to vede ke vzniku sociálně vyloučených lokalit, vyššímu podílu obyvatel žádajících sociální dávky a bujení tzv. černé ekonomiky. S tím souvisí i vyšší výskyt jevů jako drobná kriminalita, výtržnictví, vandalismus apod. Zástupci samospráv se shodli na následujících návrzích opatření:

Typová opatření:

Podpora využití prázdných (nebytových) prostor primárně pro podnikatelské účely

Vytváření příznivých podmínek pro rozvoj podnikání

(snížené nájemné, reklama v místním zpravodaji, spolupráce s podnikateli na obecních akcích apod.)

Podpora sociálních podniků

2.2.2. Dopravní dostupnost

Odpovídá Specifickému cíli 5.2 (SRR 21+): Zajistit dobrou dopravní obslužnost v rámci regionu a ve vazbě na aglomerace a metropole

- Typové opatření 43: Zajistit dobrou dopravní obslužnost

ORP Orlová disponuje poměrně dobrou vnější dopravní dostupností. Obce ORP Orlová se potýkají spíše s tradičními úkoly jako jsou nutné investice do údržby a modernizace místních komunikací a související infrastruktury. Tyto investice je nutné dlouhodobě plánovat. Město Orlová usiluje o zařazení do Integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje (ODIS). Zástupci samospráv se shodli na následujících návrzích opatření:

Typová opatření:

Zvýšení bezpečnosti obyvatel a chodců na frekventovaných úsecích silnic

(např. ulice 17. listopadu v Orlové, ulice Ostravská v Petřvaldě, omezení kamionové dopravy, zavedení bezpečnostních prvků jako jsou chodníky, ostrůvky apod.)

Rekonstrukce místních komunikací a chodníků (využití dotačních možností)

Rozšiřování počtu parkovacích míst

Rozvoj sítě cyklostezek

2.2.3. Komunitní život

Odpovídá Specifickému cíli 5.3 (SRR 21+): Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích

- Typové opatření 44: Řešit problémy spojené se sociálně vyloučenými lokalitami a předcházet jejich vzniku
- Typové opatření 45: Rozvíjet komunitní život v obcích

V obcích ORP Orlová lze označit komunitní život jako uspokojivý, ve všech obcích působí řada aktivních spolků. Obyvatelé se pozitivně identifikují s místem svého bydliště. Slabší vazby jsou pouze ve městě Orlová, jedná se však o důsledek historického vývoje, kdy byla velká část obyvatel z důvodu probíhající důlní činnosti přestěhována. Se sociálně vyloučenými lokalitami se potýká pouze město Orlová. Problematiku se snaží řešit prostřednictvím bytové politiky města a různými opatřeními na posílení pocitu bezpečí obyvatel města. Zástupci samospráv se shodli na následujících návrzích opatření:

Typová opatření:

Revitalizace a využití nemovitostí v majetku obcí pro volnočasové aktivity občanů

Vytvoření atraktivního veřejného prostoru

(zatraktivnění centra města Petřvald i centra města Orlová)

Investice do rozvoje volnočasové infrastruktury

(především hřiště, sportoviště, víceúčelové areály, lesoparky, relaxační zóny, areály pro vyžití dětí, mládeže, seniorů)

Podpora rozvoje spolkové činnosti

2.2.4. Občanská vybavenost a bydlení

Odpovídá Specifickému cíli 5.4 (SRR 21+): Zajištění dostatečné občanské vybavenosti

- Typové opatření 46: Zajistit občanskou vybavenost

V rámci ORP Orlová lze hodnotit současnou situaci v dostupnosti škol, zdravotnických či sociálních služeb jako uspokojivou. Nicméně, dochází ke stárnutí populace a výhledově bude vznikat vyšší potřeba různých typů služeb pro seniory. Aktuálně je však palčivějším tématem dostupnost bydlení. Ve městě Orlové je dostatečný bytový fond, ale vyžadující rozsáhlé investice do modernizace, jelikož už je z velké části zastaralý. V obci Doubrava je

identifikována poptávka pro rozvoji bydlení, obec je poměrně atraktivní pro lidi z okolních měst. V majetku obce je 55 bytů. Aktuálně jsou identifikovány rozvojové plochy pro výstavbu: lokalita Dědina, U Starostky, Kozinec a Špluchov. Město Petřvald již další výstavbu nepodporuje, snaží se ji omezit územním plánem, jelikož je již nyní na hraně kapacit týkajících se technické infrastruktury (kanalizace, ČOV). Zástupci samospráv se shodli na následujících návrzích opatření:

Typová opatření:

Podpora dostupného nájemního bydlení

Investice do přípravy pozemků pro výstavbu rodinných domů

Revitalizace a využití nemovitostí v majetku obcí pro veřejné služby a bydlení

Rozvoj sociálních služeb

(investice do prostor pro výkon sociálních služeb jako např. domovy pro seniory, denní stacionáře apod.)

Zajištění dostatku míst v mateřských a základních školách

Zajištění dostupnosti zdravotnické péče

2.2.5. Vzdělávání

Naváže na specifický cíl SRR 21+

- Typové opatření 47: Omezit předčasné odchody ze vzdělávání na základním a středním stupni vzdělávání a podporovat žáky, kteří ze vzdělávání předčasně odešli

Na území ORP Orlová působí 7 mateřských škol, 9 základních škol a 5 středních škol. Dále dvě střediska volného času a dvě Základní umělecké školy. Síť poskytovatelů je rozsáhlá, udržení této sítě je náročné na investice. V blízkém horizontu bude potřeba řešit tyto kapacity s ohledem na pokles porodnosti. Zástupci samospráv se shodli na následujících návrzích opatření.

Typová opatření:

Modernizace a rozvoj vzdělávacích zařízení

(zlepšení vnitřního vybavení, energetické úspory, bezbariérovost, modernizace učeben)

Podpora vzdělávání v podnikavosti, digitálních technologiích a polytechnice

(vybavení odborných učeben a školních dílen moderními technologiemi)

Podpora speciálního a inkluzivního vzdělávání

2.2.6. Cestovní ruch

Žádná z obcí ORP Orlová nemá uvedenou podporu cestovního ruchu mezi prioritními oblastmi ve svých strategických plánech rozvoje. Území ORP Orlová nedisponuje mnoha atraktivitami využitelnými pro rozvoj cestovního ruchu. Obce ORP Orlová se zaměřují spíše na rozvoj podmínek pro kvalitní trávení volného času místních obyvatel (typová opatření pro tuto oblast spadají pod kapitolu Komunitní život a Občanská vybavenost). Zástupci samospráv tudíž v oblasti cestovního ruchu nenavrhli žádná typová opatření.

2.2.7. Životní prostředí

Oblast životního prostředí patří u všech obcí ORP Orlová k prioritním. Obce dbají o obnovu a rozvoj zeleně na svém území. Potýkají se s emisemi z dopravy i lokálních topenišť. Palčivým tématem je taktéž provádění opatření vedoucích k energetickým úsporám na budovách v obecním majetku. Zástupci samospráv se shodli na následujících návrzích opatření:

Typová opatření:

Snižování energetické náročnosti budov v majetku města/obce

Optimalizace systémů nakládání s odpady

(podpora třídění, environmentální výchova a osvěta)

Snižování emisí z lokálních topenišť

2.3. Seznam projektových záměrů SO ORP ORLOVÁ

2.3.1. Seznam projektových záměrů

Obec Doubrava

1. Rekonstrukce budovy zámku, drábovny a části přilehlých prostor v brownfieldu
2. Vybavení knihovny, čítárny, infocentra, místnosti pro komunitní setkávání
3. Rekonstrukce dalších budov přilehlých prostor v brownfieldu areálu zámku pro technické zázemí a další využití
4. Výstavba infrastruktury pro individuální bydlení
5. Projektová dokumentace pro výstavbu dvou bytových domů
6. Výstavba dvou bytových domů
7. Oprava rozsáhlé dešťové kanalizace
8. Rozsáhlé a finančně náročné opravy bytového fondu
9. Majetkové vypořádání rozsáhlých pozemků ve vlastnictví České republiky s právem hospodařit s majetkem Diamo, s.p. pro rekreační účely, park, pláž u jezera Kozinec
10. Vybudování parkování a prvků související s rekreací
11. Propojení Dinoparku s centrem obce stezkou pro pěší
12. Propojení cyklotrasy Havířov–Orlová–Doubrava–Karviná

Město Orlová

1. Cyklostezky Pohornické krajiny 2030
2. Solární park I. a II.
3. Rekonstrukce parkovacího domu č.1
4. Rekonstrukce části veřejného osvětlení
5. Energetické úspory gastro provozů MŠ a ZŠ
6. Rozšíření sběrného dvora
7. Revitalizace lesoparku a zámeckého parku
8. Veřejně přístupné hřiště u ZŠ U Kapličky Orlová–Lutyně
9. Využití kina Vesmír Orlová–Lutyně
10. Skatepark v Orlové–Lutyni
11. Revitalizace bývalého areálu letního koupaliště v Orlové

Město Petřvald

1. Oprava chodníků úsek č. 2 a 4 podél ul. Ostravská ve směru na Orlovou po pravé straně
2. Regenerace veřejného prostranství prostoru mezi radnicí Městského úřadu Petřvald a ulicí Generála Svobody
3. Kanalizace Podlesí – Petřvald, III. etapa – dokončení vybudování kanalizace uceleného celku oblasti Podlesí
4. Metropolitní síť II. etapa - 4. lokalita – dokončení pokládky optické sítě a propojení kamerového systému s Policií ČR
5. Kolumbárium na hřbitově
6. Rozšíření Sportovního areálu na ul. Odborů work-outové hřiště, lezecká stěna, pump-track, zpevněné plochy, dětské hřiště
7. Hřiště MŠ 2. května

Závěr

Případová studie se zaměřuje na území správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Orlová, zahrnující obec Doubravu, město Orlovou a město Petřvald. V území žije přibližně 36 tisíc obyvatel. V území byla identifikována řada negativních trendů, jako je dlouhodobý úbytek obyvatelstva, zvyšující se index stáří, vyšší míra nezaměstnanosti, nedostatečná bytová výstavba a nízká intenzita podnikatelské aktivity. Území vykazuje všechny prvky tzv. hospodářsky a sociálně ohroženého území.

Byla navržena typová opatření, která mohou situaci zlepšit. Klíčová bude taktéž realizace rozvojových projektů s cílem zajistit atraktivní pracovní příležitosti a dostupnější bydlení zejména pro mladé. Udržení populace v území je nezbytné z hlediska rozpočtového určení daní. Příjmy do rozpočtů obcí jsou klíčovou podmínkou pro financování rozvojových projektů.

3. Seznam použitých zdrojů

Internetové zdroje

Česká statistický úřad [Český statistický úřad | Statistika](#)

Veřejná databáze Českého statistického úřadu [Veřejná databáze VDB](#)

Usnesení vlády č. 932 z 11.12.2024, s.1, [Státem podporované regiony](#)

Webové stránky obce Doubrava [Obec DOUBRAVA - Moravskoslezský kraj](#)

Webové stránky města Orlová [Město Orlová - oficiální prezentace](#)

Webové stránky města Petřvald [Město Petřvald - Oficiální stránky města Petřvald](#)

Strategické dokumenty

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2019–2027

Strategický plán rozvoje obce Doubrava pro období 2025–2035

Strategický plán rozvoje města Orlová pro období 2017–2033

Strategický plán rozvoje města Petřvald pro období 2017–2030

4. Seznam tabulek

Tabulka 1 Počet obcí a obyvatel SO ORP ORLOVÁ 2024	3
Tabulka 2 Index stáří (%) v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024	4
Tabulka 3 Index stáří (%) v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024	5
Tabulka 4 Podíl nezaměstnaných osob (%) v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024	6
Tabulka 5 Podíl nezaměstnaných osob (%) v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024	6
Tabulka 6 Intenzita podnikatelské aktivity v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024	7
Tabulka 7 Intenzita podnikatelské aktivity v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024	8
Tabulka 8 Intenzita bytové výstavby v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024	9
Tabulka 9 Intenzita bytové výstavby v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024	10
Tabulka 10 Přírůstek/úbytek obyvatelstva v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024	11
Tabulka 11 Přírůstek/úbytek obyvatelstva v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024	12
Tabulka 12 SWOT analýza SO ORP ORLOVÁ	13

5. Seznam grafů

Graf 1 Index stáří (%) v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024	4
Graf 2 Index stáří (%) v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024	5
Graf 3 Podíl nezaměstnaných osob (%) v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024	6
Graf 4 Podíl nezaměstnaných osob (%) v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024	Chyba! Záložka není definována.
Graf 5 Intenzita podnikatelské aktivity v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024	8
Graf 6 Intenzita podnikatelské aktivity v SO ORP ORLOVÁ	8
Graf 7 Intenzita bytové výstavby v obcích SO ORP XXX 2024	9
Graf 8 Intenzita bytové výstavby v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024	10
Graf 9 Přírůstek/úbytek obyvatelstva v obcích SO ORP ORLOVÁ 2024	11
Graf 10 Přírůstek/úbytek obyvatelstva v SO ORP ORLOVÁ 2014–2024	12

6. Seznam map

Mapa 1 Území SO ORP ORLOVÁ	3
----------------------------------	---

7. Seznam zkratek

ČOV – čistička odpadních vod

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

HSOÚ – Hospodářsky sociálně ohrožené území

KÚ – Krajský úřad

MSK – Moravskoslezský kraj

MŠ – mateřská škola

ODIS – integrovaný dopravní systém Moravskoslezského kraje

ORP – obec s rozšířenou působností

SO – správní obvod

SRR 21+ – Strategie regionálního rozvoje české republiky pro období 2021–2027

SŠ – střední škola

ZŠ – základní škola